

Biodiversitetsrådet: Danmark har brug for en biodiversitetslov

Der er akut behov for bedre beskyttelse og genopretning af biodiversiteten i Danmark. Hvis det skal lykkes at vende tabet af biodiversitet til fremgang og genoprette robuste økosystemer i Danmark, er der behov for en biodiversitetslov, der kan sikre den langsigtede retning og nødvendige kontinuitet for den nationale biodiversitetsindsats.

Torsdag den 23. november 2023 udkommer Biodiversitetsrådet med sin anden årsrapport med titlen *"Mod robuste økosystemer – anbefalinger til en dansk lov om biodiversitet"*.

Biodiversitetsrådet anbefaler, at Danmark får en biodiversitetslov rettet mod de øverste beslutningstagere, der kan sikre at de nødvendige indsatser igangsættes og løbende justeres, så de politisk fastsatte nationale mål kan indfries.

Nationale mål og Danmarks internationale forpligtelser

Biodiversitetsrådet anbefaler, at en kommende lov om biodiversitet bør være specifikt fokuseret på biodiversitet, og ikke natur og miljø i mere bred forstand, og at lovens kort- og langsigtede mål bør tage afsæt i EU's 'Biodiversitetsstrategi for 2030' og FN's 'Globale rammeaftale for biodiversitet', som Danmark er forpligtet til at arbejde aktivt for. De internationale mål er fælles mål, som det forudsættes, at de enkelte lande bidrager rimeligt til.

Det er en politisk opgave at fastlægge, hvilke typer af nationale mål der skal indgå i en kommende dansk biodiversitetslov, samt at bestemme ambitionsniveauet for den danske biodiversitetsindsats.

Biodiversitetsrådets anbefalinger i rapporten skal derfor ses som et forskningsbaseret oplæg til den politiske diskussion om nationale mål og delmål i en kommende lov om biodiversitet.

"Der er ikke nogen stærke biodiversitetsmæssige eller samfundsmæssige argumenter for, at Danmark påtager sig mindre ambitiøse mål end andre lande. Vi foreslår derfor, at Danmark som udgangspunkt påtager sig mål, der mindst svarer til de fælles mål", siger professor Signe Normand, forperson for Biodiversitetsrådet.

Biodiversitetsrådets forslag til mål og delmål skal sikre biodiversiteten i Danmark

Biodiversitetsrådet foreslår i overensstemmelse med de internationale mål, at en kommende dansk biodiversitetslov indeholder mål både på kort og lang sigt for biodiversiteten, som har fokus på at sikre grundbetingelserne for at vende tabet af biodiversitet til fremgang i 2030 og at sikre at økosystemernes integritet og robusthed er genoprettet i 2050.

"Det er en politisk beslutning, om tabet af biodiversitet skal vendes til fremgang i Danmark, og om danske økosystemer skal være robuste i fremtiden. Både til gavn for biodiversiteten og de kommende generationer. Hvis det er ambitionen, er det nødvendigt at beskytte og genoprette markant flere områder i Danmark.", udtaler professor Signe Normand.

Skal de foreslåede mål for biodiversitet nås, er der brug for en samlet strategi med afsæt i biodiversitetsfaglige principper for beskyttelse og genopretning. Derfor foreslår Biodiversitetsrådet, at en biodiversitetslov også kan indeholde to nationale delmål for 2030: Et delmål om, at 30 % af Danmarks land- og havareal skal være beskyttet, herunder en tredjedel strengt beskyttet og et delmål for og et delmål for genopretning og reduktion af presfaktorer.

Samlet set anbefaler Biodiversitetsrådet, at beskyttelse, genopretning og reduktion af direkte og diffuse presfaktorer på store sammenhængende områder, der repræsentativt dækker biodiversiteten i Danmark, bør udgøre kernen i den danske biodiversitetsindsats.

"Målene er ambitiøse. Men ambitiøse mål er nødvendige, hvis tabet af biodiversitet skal vendes til fremgang i Danmark. Jo længere vi venter, jo sværere bliver det at vende tabet og genoprette vores økosystemer", siger professor Signe Normand.

Danmarks biodiversitet er utilstrækkeligt beskyttet

Danmark er langt fra det foreslåede delmål om beskyttelse. Biodiversitetsrådet estimerer, at 1,6 % af Danmarks landareal, inklusive søer og vandløb, og 1,9 % af Danmarks havareal for nuværende kan bidrage til de internationale delmål om beskyttede områder. I Biodiversitetsrådets seneste opgørelse, var de tilsvarende estimater for nuværende beskyttede områder henholdsvis 1,8 % for land, inklusive søer og vandløb, og 2,3 % for havet. Ingen danske land- eller havområder kan for nuværende siges at bidrage til delmålet om strengt beskyttede områder.

Mulige veje mod markant flere beskyttede og genoprettede arealer i Danmark

Biodiversitetsrådet peger på mulige veje til, at Danmark i højere grad kan bidrage til det foreslåede delmål om 30 % beskyttede land- og havområder. For 14,4 % af landarealet inden for nuværende naturbeskyttelsesordninger er vejen primært effektiv forvaltning, ophør af produktion og langvarig retlig beskyttelse. Den videre vej herfra mod de 30 % kan inkludere omlægning, genopretning og beskyttelse af de landbrugsarealer, ådale og løvskove, der har det højeste biodiversitetspotentiale og bedst sikrer biodiversiteten i Danmark repræsentativt. For 28,1 % af havarealet inden for nuværende og planlagte beskyttelsesordninger er vejen primært beskyttelse mod fysisk-mekanisk forstyrrelse af havbunden og reduktion af næringsstofforurening i de kystnære farvande.

"Der er flere mulige veje til markant mere beskyttet natur i Danmark. Flere af disse veje forventes samtidig at kunne bidrage til mere biodiversitet, mere kulstoflagring og mindre forurening af vores vandmiljø og drikkevand", siger professor Signe Normand.

Kontakt:

- Professor Signe Normand, forperson Biodiversitetsrådet, mobil: 93 52 28 77, mail: mail@biodiversitetsraadet.dk
- Pressekoordinator: Jacob Thorsager Mogensen, mobil: 93 52 28 75, Bente Larsen, mobil: 93 50 88 40

Rapporten (klausuleret):

- Rapport: *"Mod robuste økosystemer – anbefalinger til en dansk lov om biodiversitet"* (pdf).
- Bemærk: Rapporten og pressemeddelelse er klausuleret frem til torsdag den 23. november 2022 kl. 9:00, hvor rapporten offentliggøres.

Bilag:

- Hovedbudskaber
- Faktaark: Figur & hovedkonklusioner for *beskyttede* og *strengt beskyttede* områder på land og i havet

Fakta:

- Biodiversitetsrådet er et forskningsbaseret ekspertorgan, som arbejder uafhængigt af personlige, myndigheds-, organisations-, erhvervs- og politiske interesser. Biodiversitetsrådet består af ni medlemmer. Rådet har bl.a. til opgave at rådgive regering og folketing om indsatser, der kan vende tabet af biodiversitet til fremgang.
- Læs mere om rådet og dets arbejde på www.biodiversitetsraadet.dk